

بسمه تعالی
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
معاونت آموزشی
اداره کل آموزش مداوم جامعه پزشکی

راهنما و شیوه‌نامه تخصیص امتیاز به برنامه‌های غیر حضوری

مقدمه: با توجه به اهمیت آموزش مجازی و یادگیری الکترونیکی در شرایط کنونی، انواع متفاوتی از محتواها و منابع الکترونیکی برای استفاده فراگیران شکل گرفته است. در عصر حاضر تولید انواع محتوای الکترونیکی به یکی از امور روزمره برای آموزش افراد بر اساس تقاضا و نیاز ایشان تبدیل شده است. اداره کل آموزش مداوم جامعه پزشکی به منظور تامین آموزش و امتیازات مشمولین جامعه پزشکی در سطح کشور و استفاده بهینه از ظرفیت‌های موجود مراکز آموزش مداوم در ارتقای کمیت و کیفیت ارائه برنامه‌های آموزش مداوم غیرحضوری و نیز ایجاد شفافیت و انضباط کاری در تدوین محتوا و اجرای این برنامه‌ها راهنما و شیوه‌نامه برنامه‌های غیرحضوری را تدوین نموده است.

ماده ۱ - تعاریف

۱-۱. مرکز مجری: مراکزی که مطابق قانون و مقررات اداره کل آموزش مداوم دارای مجوز فعالیت می‌باشند.
۲-۱. برنامه غیرحضوری: برنامه‌های آموزش مداوم که به صورت غیرهمزمان (Asynchronous) ارائه می‌شوند. در این برنامه‌ها به حضور فیزیکی مشمولین در محل آموزشی نیاز نیست و مشمولین با انجام مجموعه فعالیت‌هایی طی دوره یا برنامه، به ارتقای علمی خویش نائل می‌شوند.
تبصره ۱: کنفرانس، سمپوزیوم مجازی (وبینار) و همایش‌های مجازی از نظر ساختار و محاسبه امتیاز همانند برنامه‌های حضوری بررسی می‌شوند. این برنامه‌ها پس از دریافت مجوز از اداره کل آموزش مداوم به طور مجازی و هم‌زمان با اجرا (Synchronous) ارائه می‌شوند و سخنران یا سخنرانان به صورت زنده به ارائه محتوا پرداخته و شرکت کنندگان در برنامه از طریق سامانه یا نرم افزار محتوا را به صورت صوتی و تصویری و بر خط و همزمان مشاهده می‌کنند.
۳-۱ سامانه: منظور سامانه یکپارچه آموزش مداوم جامعه پزشکی می‌باشد که برنامه‌های پیشنهادی در آن ثبت می‌شود.

۱-۴. اداره کل: منظور اداره کل آموزش مداوم جامعه پزشکی می باشد.

ماده ۲. کمیته برنامه ریزی (تخصیص امتیاز)

با توجه به لزوم ارزیابی محتوای علمی برنامه و تخصیص امتیاز به آن، لازم است مرکز آموزش مداوم نسبت به تشکیل کمیته برنامه ریزی (تخصیص امتیاز) اقدام نماید. کمیته تخصیص امتیاز مسئولیت بررسی درخواست اجرای برنامه، تعیین گروه های هدف و تخصیص امتیاز آموزش مداوم و پیشنهاد به اداره کل را به عهده دارد. ترکیب اعضای کمیته تخصیص امتیاز عبارت است از:

- دبیر آموزش مداوم مرکز مجری
- دبیر علمی برنامه
- کارشناس طراحی برنامه غیرحضوری
- دو نفر عضو هیئت علمی مدعو که برنامه قبل از تشکیل کمیته توسط ایشان مورد ارزیابی قرار گرفته است. تبصره ۱: لازم است محصول نهایی تولید شده، قبل از تشکیل جلسه با فاصله زمانی مناسب در اختیار دو نفر عضو هیات علمی با تخصص مرتبط (غیر از مؤلفین/طراحان برنامه) به منظور داوری همتایان قرار گیرد و تکمیل فرم ارزیابی داوران ضروری می باشد. فرم ارزیابی همتایان لازم است در هنگام ثبت برنامه در سامانه یکپارچه آموزش مداوم بارگذاری شود.
- تبصره ۲: در صورت تایید محتوای علمی و مسیر یادگیری برنامه توسط داوران، موضوع در جلسه کمیته تخصیص امتیاز مورد بررسی قرار گرفته و امتیاز و گروه هدف آن تعیین و پیشنهاد گردد.
- تبصره ۳: صورتجلسه کمیته لازم است مطابق فرم پیوست تهیه و به امضای اعضای کمیته برسد. صورتجلسه در هنگام ثبت برنامه در سامانه بارگذاری شود.

ماده ۳. شرایط تهیه برنامه های غیر حضوری

- ۱-۳. برنامه های غیرحضوری می تواند به صورت چند رسانه ای (تحت عنوان برنامه مجازی)، مقالات مروری نظام مند و برنامه های رسانه ملی (مطابق با آیین نامه مربوطه) ارائه گردد.
- ۲-۳. منظور از مقالات مروری، مقالاتی است که پس از داوری در مجلات معتبر علمی منتشر شده و حداقل سه منبع از منابع مقاله متعلق به نویسنده (خود استنادی) باشد.
- ۳-۳. منظور از مجلات معتبر علمی آن دسته از مجلاتی هستند که دارای امتیاز علمی- پژوهشی از کمیسیون نشریات معاونت تحقیقات و فناوری وزارت متبوع بوده و یا دارای نمایه بین المللی تیپ ۱ (ISI یا pup med) باشد.

۳-۴. ارائه مقالات مروری به عنوان محتوای آموزش مداوم منوط به کسب رضایت استفاده از مقاله، از نشریه مربوطه می‌باشد.

۳-۵. در برنامه‌های چند رسانه‌ای می‌توان از رسانه های صدا، تصویر، فیلم، اسلاید همزمان شده با تصویر، متن و ... به صورت انیمیشن و مانند آن استفاده نمود و تنها در مورد مقالات، صرفاً برنامه می‌تواند به صورت تک رسانه‌ای متنی ارائه شود.

تبصره ۴. لازم است رسانه مورد استفاده، متناسب با اهداف، محتوا و روش آموزشی برنامه انتخاب شود و تناسب و مطلوبیت کیفیت گفتار، نوشتار، تصاویر، صوت، فیلم و ... نیز مورد ملاحظه قرار گیرد.

۳-۶. لازم است برنامه‌های غیرحضوری از طراحی آموزشی نظام‌مند برخوردار باشد.

۳-۷. برنامه برای تامین نیازهای حرفه‌ای گروه یا گروه‌های هدف خاص طراحی شده باشد.

۳-۸. عنوان برنامه باید گویا و روشن باشد.

۳-۹. محتوا با توجه به اهداف، تنظیم شده و انسجام و توالی در ارائه محتوا رعایت شده باشد.

۳-۱۰. فهرستی از منابع استفاده شده تنظیم و به فراگیران ارائه گردد.

۳-۱۱. کیفیت اسلایدهای تهیه شده از اهمیت زیادی برخوردار است. اسلایدهای برنامه باید با الگویی یکسان و منظم و به زبان انگلیسی یا فارسی تهیه شده باشد.

۳-۱۲. از برش و چسباندن عین متون از منابع علمی در تهیه اسلایدها پرهیز شود. استفاده از جداول و تصاویر همراه متن مربوطه با ذکر منبع بلامانع می‌باشد.

۳-۱۳. از ارائه هر گونه آرم و نماد و محصول یا نشانه تبلیغاتی در اسلایدها، پس زمینه و یا به صورت زیر نویس خودداری شود.

۳-۱۴. در ارائه سخنرانی‌ها، شیوه اجرا به صورت روخوانی از روی اسلایدها نباشد.

۳-۱۵. آهنگ و کلام سخنران جذاب، گیرا و غیر یکنواخت باشد و هم زمانی صوت و تصویر رعایت شده باشد.

۳-۱۶. تصویر سخنران همزمان با ارائه اسلایدها به هنگام سخنرانی قابل مشاهده باشد.

۳-۱۷. تمرکز سخنران نباید بر ارائه مقالات و پژوهش‌های موردی قرار داشته باشد.

۳-۱۸. لازم است زمان محتوای ارائه شده بصورت خط زمانی (Time Line) مشخص شود.

ماده ۴. آزمون برنامه‌های غیر حضوری

۴-۱. کلیه برنامه‌های غیرحضوری دارای آزمون پایانی می‌باشند. از سال ۱۴۰۱ برگزاری آزمون پایانی برنامه‌های غیرحضوری از طریق سامانه cmequiz خواهد بود.

۲-۴. سوالات آزمون باید متناسب و متنظر با اهداف آموزشی تعیین شده، طراحی گردد. همچنین پاسخگویی به سوالات لازم است با مطالعه و مشاهده برنامه امکان پذیر باشد.

۳-۴. لازم است به ازاء هر یک امتیاز حداقل ۸ سوال آزمون طراحی و در سامانه مربوطه ثبت گردد.

۴-۴. حداقل تعداد سوالات پایانی آزمون به ازاء هر یک امتیاز برای شرکت کنند ۵ سوال از ۸ سوال طراحی شده می باشد.

۴-۵. در صورتی که شرکت کننده در آزمون به ۷۰٪ از سوالات پاسخ صحیح داده باشد امتیاز کل برنامه را اخذ خواهد نمود. هر مشمول مجاز به ۳ بار شرکت در آزمون یک برنامه می باشد. چنانچه در آخرین مرتبه شرکت در آزمون برنامه به ۵۰ درصد از سوالات پاسخ صحیح داده باشد، ۵۰٪ امتیاز برنامه را اخذ خواهد نمود.

۵-۵. چنانچه مشمول سه بار در آزمون شرکت کرده باشد و موفق به کسب امتیاز مربوطه نگردد، امکان ثبت نام مجدد در برنامه برای مشمول ممنوع می باشد.

ماده ۵. زیر ساخت و تمهیدات فنی

مراکز مجری برنامه های غیرحضورى باید نسبت به فراهم آوردن تمهیدات و زیرساخت های سخت افزاری و نرم افزاری لازم برای ارائه محتوا مبتنی بر وب (مانند LMS، LCMS و سایر امکانات فنی) اقدام لازم معمول نمایند.

ماده ۶. گواهی شرکت در برنامه غیرحضورى:

گواهینامه های شرکت کنندگان در برنامه های غیرحضورى دانشگاه ها و دانشکده های علوم پزشکی لازم است توسط معاون آموزشی و دبیر آموزش مداوم و در سایر مراکز مجری توسط دبیر علمى برنامه و رئیس مرکز مجرى امضاء شود.

ماده ۷. گروه های هدف:

۱-۷. گروه های هدف هر برنامه باید بر مبنای رشته، مقطع تحصیلی و برحسب نیازهای شغلی- حرفه ای مشمولین و سرفصل های آموزشی / کوریکولوم آموزشی رشته تعیین گردد.

۲-۷. با توجه به ویژگی برنامه های غیرحضورى پیشنهاد می شود برنامه ها برای گروه های هدف خاص و محدود طراحی و تدوین شود. مبنای تعیین گروه های هدف و محاسبه امتیاز، مقررات اداره کل است.

ماده ۸. امتیاز دهی:

۸-۱. امتیاز برنامه های غیرحضوری

۸-۱-۱. احتساب امتیاز برنامه های چندرسانه ای که با فایل انیمیشن، فلش یا سخنرانی هم زمان شده با اسلاید تقویت شده است، برحسب زمان ارائه ، ۲ امتیاز به ازاء هر ساعت برنامه می باشد .

۸-۱-۲. سقف امتیاز هر برنامه آموزش مداوم غیرحضوری ۵ امتیاز می باشد.

۸-۱-۳. به فیلم های ضبط شده از موقعیت های واقعی مانند ضبط تصویری - صوتی برنامه از یک عمل جراحی در صورتیکه به تنهایی ارائه شود، امتیاز آموزش مداوم تعلق نمی گیرد و صرفاً می تواند در کنار سایر محتواها به صورت کمکی استفاده گردد. اما در صورتیکه اینگونه فیلم ها دارای توضیحات همزمان یا پانویس (narration) و دارای راهنما و متون همراه باشد مشروط بر آنکه دارای آزمون باشد می تواند از امتیاز آموزش مداوم برخوردار گردد. در چنین صورتی به هر ساعت از این برنامه یک امتیاز آموزش مداوم تعلق می گیرد.

۸-۱-۴. به برنامه های ارائه شده در قالب مقالات مروری یک امتیاز آموزش مداوم تعلق می گیرد.

۸-۱-۵. برنامه هایی که به صورت وینار با مجوز یا بدون مجوز اداره کل آموزش مداوم برگزار شده است و همچنین برنامه هایی که برای آموزش فراگیران قبل از فارغ التحصیلی تهیه شده است نمی توانند مجدداً تحت عنوان برنامه های غیر حضوری ارائه شوند و امتیاز به این برنامه ها تعلق نخواهد گرفت.

۸-۱-۶. به آن دسته از برنامه های آموزش الکترونیک (اعم از برنامه های چند رسانه ای و مقالات) که در خارج از کشور تهیه شده و مالکیت معنوی تمام یا بخشی از آن متعلق به طراحان و ارائه کنندگان برنامه نمی باشد، به عنوان برنامه غیرحضوری از امتیاز آموزش مداوم برخوردار نمی باشند.

۸-۲. امتیاز طراح/نویسنده برنامه های غیر حضوری

به ازای هر ساعت برنامه حداکثر ۴ امتیاز توسط کمیته برنامه ریزی (تخصیص امتیاز) به طراح / طراحان برنامه تخصیص داده می شود. سقف امتیاز قابل کسب از یک برنامه حداکثر ۱۲ امتیاز است که بنابر نظر دبیر علمی برنامه بین طراحان تقسیم می شود.

ماده ۹. ضوابط مراکز همکار در تهیه محتوای برنامه غیر حضوری:

۹-۱. دانشگاه / دانشکده های علوم پزشکی تنها در رشته ای که براساس تصویب شورای گسترش دانشگاهها مجوز پذیرش و تربیت آن رشته را دارند، می توانند به طور مستقل برنامه اجرا نمایند. (ضوابط و مقررات

مربوطه عینا منطبق با آیین نامه حوزه ماموریت آموزشی مراکز آموزش مداوم مصوب کمیسیون آموزش مداوم می باشد).

۹-۲. انجمن ها، مراکز تحقیقاتی و سازمان ها می توانند در حوزه اختصاصی خود نسبت به تدوین و طراحی برنامه های غیرحضوری اقدام نمایند.

۹-۳. مرکز مجری در صورت نداشتن رشته مورد نظر، می تواند با همکاری سایر دانشگاه ها و دانشکده های علوم پزشکی واجد رشته نسبت به اجرای برنامه اقدام نمایند.

تبصره ۱. مراکز همکار نیز بایستی دارای کد اختصاصی برگزاری برنامه های آموزش مداوم باشند.

ماده ۱۰. اعتبار برنامه های غیر حضوری:

مدت اعتبار برنامه با توجه به کیفیت محتوا، شیوه اجرا و استقبال مشمولین می تواند از ۶ ماه تا حداکثر ۳ سال باشد.

تبصره ۱: تمدید اعتبار برنامه منوط به درخواست مرکز مجری قبل از اتمام اعتبار برنامه و تایید اداره کل آموزش مداوم می باشد.

تبصره ۲: در برنامه های غیرحضوری که سرعت به روزرسانی اطلاعات و مطالب زیاد می باشد (بطورمثال کرونا) حداکثر مدت اعتبار این برنامه ها ۴ ماه می باشد.

ماده ۱۱. هزینه برنامه :

مسئولیت تعیین هزینه برنامه غیرحضوری بر اساس نوع محتوا و کیفیت تهیه و ارائه آن، فناوری استفاده شده، هزینه تمام شده و میزان امتیاز، با کمیته تخصیص امتیاز می باشد. در صورت تعیین مبالغ بیش از هزینه منطقی و در حد عرف برنامه های آموزش مداوم درج لیست هزینه های طراحی و تدوین برنامه ارسالی در سامانه آموزش مداوم الزامی می باشد.

ماده ۱۲. ثبت برنامه:

لازم است مرکز مجری برنامه غیرحضوری پیشنهادی خود را حداقل ۲۰ روز قبل از تاریخ اجرای برنامه در سامانه ثبت و به اداره کل ارسال نماید. بدیهی است مدت اعتبار برنامه از تاریخ صدور مجوز لحاظ خواهد شد.

ماده ۱۳. ضوابط همکاری با بخش غیر دولتی:

مراکز مجری می‌توانند بر حسب صلاحدید و به منظور بهره‌برداری از امکانات مختلف تولید و ارائه برنامه‌های آموزشی در راستای ارتقای کمیت و کیفیت ارائه برنامه‌های غیرحضوری با بخش غیردولتی همکاری نمایند. (ضوابط و مقررات مربوطه منطبق با شیوه‌نامه همکاری مراکز مجری با بخش غیر دولتی در تهیه محتوا و ارائه برنامه‌های آموزش مداوم غیرحضوری مصوب کمیسیون آموزش مداوم می‌باشد).

ماده ۱۳. نظارت بر اجرا:

نظارت بر حسن اجرای برنامه‌های آموزش مداوم غیرحضوری برعهده مرکز مجری می‌باشد. اداره کل آموزش مداوم نیز براساس وظایف تعیین شده بر اجرای برنامه‌های غیرحضوری نظارت خواهد داشت. لذا لازم است مرکز مجری، سازوکار لازم را برای دسترسی اداره کل به منظور نظارت مستمر بر برنامه در مدت اعتبار آن فراهم نماید.

این دستورالعمل در تاریخ ۱۴۰۱/۲/۷ در پانزدهمین نشست کمیسیون آموزش مداوم به تصویب رسید.

بسمه تعالی

فرم ارزیابی برنامه‌های مجازی آموزش مداوم از دیدگاه داوران

شناسه برنامه:

عنوان برنامه :

مرکز مجری :

شاخص های ارزیابی:

۱- معیارهای فرهنگی رعایت شده است؟ بلی خیر

(با توجه به ضوابط اسلامی حقوقی و اخلاقی مطابق با ارزشهای ملی و ضوابط قانونی مصوب جمهوری اسلامی ایران)

۲- عناصر آموزشی برنامه مورد تایید است؟ بلی خیر

(اهداف/ محتوا/ شیوه/ ارزشیابی)

۳- معیارهای هنری- تکنولوژیک لحاظ شده است؟ بلی خیر

تناسب و مطلوبیت کیفیت گفتار و موسیقی و تصاویر متحرک و بهره‌گیری از سبک‌های مناسب با اهداف و محتوای برنامه

۴- نوع رسانه استفاده شده متناسب با برنامه است؟ بلی خیر

۵- برنامه طراحی شده قابلیت ارائه دارد؟ بلی خیر

۶- ساعت مفید برنامه

امضاء:

دانشگاه محل خدمت:

کدملی:

نام و نام خانوادگی ارزیابان :

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی / انجمن / سازمان / ...

صور تجلسه کمیته برنامه ریزی (تخصیص امتیاز) برنامه های غیر حضوری

عنوان برنامه :

شناسه برنامه:

تاریخ جلسه:

گروه های هدف و امتیاز پیشنهادی:

نام رشته	مقطع	امتیاز	هزینه

مدت زمان مفید برنامه:

فرم ارزیابی برنامه تکمیل شده است؟

 بلی خیر

نام و نام خانوادگی اعضاء کمیته

سمت

امضا